



Göteborgs Stad

Lundby

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2017-07-14
Diarienummer N139-
0518/17

Utvecklingsavdelningen

Niklas Örnfelt/Lundby/GBGStad,
Ann-Marie Halvorsson/Lundby/GBGStad

Svar på remiss om fyrverkeri

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden Lundby tillstyrker Göteborgsförslag 54 under förutsättning att nedanstående synpunkter beaktas.
2. Stadsdelsnämnden Lundby översänder tjänsteutlåtandet som sitt yttrande till kommunstyrelsen.
3. Stadsdelsnämnden Lundby förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har beslutat att skicka Göteborgsförslag 54, som föreslår ett förbud för privatpersoner att använda fyrverkerier, på remiss till SDN Lundby.

Användningen av fyrverkerier regleras i första hand av ordningslagen samt Göteborgs stads förslag till lokala ordningsföreskrifter. Enligt förslaget krävs tillstånd av polisen för användning av fyrverkerier.

Göteborgsförslag 54 och föreskriftens intentioner är desamma under förutsättning att ordningsföreskrifterna tolkas och efterlevs enligt förvaltningens bedömning. Detta skapar sammantaget förutsättningar för en adekvat avvägning mellan att inte inskränka den enskildes frihet och samtidigt inte utsätta någon för en beaktansvärd olägenhet eller skada. Användningen av fyrverkerier är således en tillstånds- och ordningsfråga för polisen.

Ärendet

Göteborgsförslaget 54 om fyrverkeriförbud har uppnått 200 röster och har legat ute i 90 dagar. Genom Göteborgsförslag 54 förslås ett förbud för privatpersoner att använda fyrverkerier.

Kommunstyrelsen beslutade 2017-06-14, § 524, Dnr 0833/17 följande:

- Göteborgsförslag 54 sänds på remiss till stadsdelsnämnderna, Polismyndigheten och Räddningstjänsten Storgöteborg samt till Blå Stjärnan och Djurskyddet i enlighet med vad som framgår av yrkandet från M, L och KD den 26 maj 2017.
- Stadsledningskontoret beaktar remissyttrandena vid beredning av förslaget till reviderad ordningsstadga för Göteborgs Stad.

Bakgrund

I ordningslagen finns restriktioner avseende användandet av fyrverkerier.

Ordningslagen (1993:1617) innehåller grundläggande bestämmelser om ordning och säkerhet. Ordningens bestämmelser är inte tillräckliga för att i alla avseenden täcka in olika ordningsproblem som kan finnas. Kommunerna har därför fått en möjlighet att meddela lokala föreskrifter som kan anpassas efter behov. En kommuns möjligheter att ytterligare reglera användningen av fyrverkerier sker således inom ramen för de kommunala ordningsföreskrifterna.

Stadsledningskontoret har under år 2016 genomfört en översyn av stadens lokala ordningsföreskrifter. Ärendet har varit föremål för remiss och kommer tas upp för beslut inom kort i kommunstyrelsen.

Där föreslås följande lydelse av angående fyrverkerier och pyrotekniska varor:

”Enligt 3 kap 7 § ordningslagen får pyrotekniska varor, såsom fyrverkerier, inte användas utan tillstånd av polismyndigheten, om användning med hänsyn till tidpunkten, platsens belägenhet och övriga omständigheter innebär risk för skada på eller någon beaktansvärd olägenhet för person eller egendom”

I sitt remissvar, daterat 2016-10-25 (DNR N139-0522/16) hade nämnden inga synpunkter på denna lydelse.

En utgångspunkt i revisionen av stadens lokala ordningsföreskrifter har varit att förslaget även fortsatt inte ska lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet. Lokala ordningsföreskrifter får bara meddelas om de verkligen behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen. Stadsledningskontorets skriver att ”enligt lagens förarbeten uttalas att alltför långtgående föreskrifter som saknar stöd i allmänhetens rättsmedvetande lätt leder till att respekten för bestämmelserna undergrävs.” Kommunerna ska därför vara noggranna, restriktiva och tydliga vid prövningen om vilka lokala föreskrifter som kan vara aktuella och på vilka platser dessa ska gälla.

Frågan om införandet av ytterligare begränsning i stadens lokala ordningsföreskrifter (lokal ordningsstadga) vad gäller fyrverkerier har utretts och beretts tidigare¹. Kommunfullmäktige har avslagit en motion om införandet av en sådan begränsning pga. svårigheten att genom en lokal ordningsföreskrift reglera när användningen av fyrverkerier ska vara tillåten.

Konsekvenser ur ett hållbarhetsperspektiv

I Sverige är det förbjudet att sälja fyrverkerier som innehåller miljöfarliga ämnen som t.ex. hexaklorbensen (ämnet är förbjudet i Sverige sedan 1980 och brukar räknas till ett av världens värsta miljögifter). Kemikalieinspektionen har trots det hittat ämnet då de gjort stickprov på fyrverkerier som går att köpa i Sverige. Ämnet kan även förekomma i fyrverkerier som säljs i andra länder med mindre strikta kemikaliekraav. Det är svårt att kontrollera hur och var privatpersoner införskaffar fyrverkerier, vilket innebär att det finns en risk att fyrverkerier som innehåller miljöskadliga ämnen importeras från andra länder.

¹ Motion behandlad av kommunfullmäktige 2008-01-31, § 15, H 2007:179

Konsekvenser ur ett mångfaldsperspektiv

Människor med upplevelser av krig kan uppleva fyrverkerier som skrämmande. Personer som traumatiserats av bomber och skottlossning kan få chockliknande tillstånd utifrån sina tidigare erfarenheter.

Barn och ungdomsperspektiv

Barn kan bli skrämnda av fyrverkerier och vuxnas beteenden kan behöva styras för att säkra barnens rätt till säkerhet och trygghet. Lokal ordningsstadga reglerar användningen av fyrverkerier, och om efterlevnaden vore högre kan barns säkerhet och trygghet öka.

Även barn är användare av fyrverkeripjäser. Av dem som vårdas på sjukhus till följd av fyrverkeriolyckor är nästan 95 procent män och drygt 40 procent av dem är yngre än 18 år enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Siffrorna är en sammanställning för åren 2009 - 2014.

Förvaltningens överväganden

Förvaltningen tillstyrker Göteborgsförslaget 54 – fyrverkeriförbud.

Förvaltningen menar att de motiv som anges i Göteborgsförslaget att förbjuda fyrverkerier för privatpersoner är förenliga med intentionerna i de lokala ordningsföreskrifterna.

Bestämmelsen innebär att en bedömning får göras i varje enskilt fall. Vid bedömningen ska hänsyn tas till vilken risk det finns för att person eller egendom, exempelvis husdjur, skadas eller drabbas av någon beaktansvärd olägenhet. Med skada avses både psykisk och fysisk skada. Psykisk skada kan vara att en person, barn eller vuxen, eller ett husdjur blir skrämt. Med beaktansvärd olägenhet avses att fyrverkeri är påtagligt störande för omgivningen. De omständigheter som i första hand ska beaktas vid riskbedömning är tidpunkt och plats.

Förvaltningens tolkning är dock att, det utifrån bedömningsgrunderna ovan, regelmässigt föreligger tillståndsplikt där en större folksamling kan komma att uppehålla sig. I Lundbys city- och bostadsområden borde större delen av normalt förekommande fyrverkerier formellt falla inom ramen för tillståndsplikt. I sådana områden bor och vistas alltid många människor och husdjur, och det kan svårligen generellt bortses från risk för beaktansvärd olägenhet i form av rädsla och allvarlig oro.

Enligt denna tolkning krävs således tillstånd från polisen för att använda fyrverkerier i stadsdelen Lundbys samtliga bostadsområden och där många människor kan komma att samlas. I samband med tillståndsgivningen ska polisen enligt ordningslagen ta hänsyn till de som kan skadas eller drabbas av exempelvis fyrverkerier. Bedömningen är att polisens tillståndsgivning inte heller innebär onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet.

Förslaget till reviderad lokala ordningsföreskrifter tar även hänsyn till kommunstyrelsens yttrande, som framställts av M, L och KD i följande delar:

"I ordningsstadgan bör användning av fyrverkerier i tätbebyggt område i Göteborg kräva tillstånd från Polismyndigheten.."

"I Göteborgs stadskärna där många människor uppehåller sig under helger, bör användning av fyrverkerier begränsas ytterligare. Där bör all användning, oavsett tidpunkt, förutsätta tillstånd från Polismyndigheten. Avgränsningen av detta område får

fastställas med vägledning av remissyttrandena, men kan omfatta Nordstan, Inom Vallgraven, Kungsparken, Kungsportsavenyn med intilliggande gator samt Järntorget. Slutligen bör det av ordningsstadgan framgå att användning av fyrverkerier och pyrotekniska varor ej bör tillåtas inom 100 m radie från sjukhus, sjukhem, äldreboenden och kyrkogårdar.”

Förslaget enligt den reviderade ordningsstadgan har dock inget undantag från tillståndsplikt vid tillfällen såsom valborgsmässoafton och nyårsafton mellan kl 20.00 till kl 01.00 påföljande dag.

Väljer kommunstyrelsen att föreslå fullmäktige ett begränsat undantag för tillståndsplikten inom vissa tider bör hänsyn tas till andra kulturer och religioners högtider där traditionen är att använda sig av fyrverkerier mm. Hänsyn bör även tas till framförda miljöaspekter samt barnens rätt till en trygg och säker miljö.

Samråd

Information har inhämtats från polisen.

Samverkan

Information i Förvaltningsövergripande samverkansgrupp den 21 september 2017.

Lundby stadsdelsförvaltning

Christer Samuelsson

Stadsdelsdirektör

Bilaga 1. Remiss avseende Göteborgsförslag 54 – Fyrverkeriförbud.

Expedieras till: stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se